

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v kalendáři, zná letopočty vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků uvádí příklady pořekadel a přísloví regionální tradice 	<ul style="list-style-type: none"> člověk v rytmu času <ul style="list-style-type: none"> kalendář, letopočty naše vlast – svátky státní a církevní významné dny čas v praktickém životě člověka relativnost času orientace v čase, jeho měření 	<p>Z – planeta Země Vv – kalendář Čj – lidová slovesnost</p>	<p>OSV – OR – RSP – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov, vlast, vlastenectví uvede příklady spolupráce mezi lidmi vysvětlí, v čem je spolupráce důležitá popíše, jak se projevuje spolupráce v rodině vlastními slovy vysvětlí, v čem spočívá hospodárnost vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> rodinný život <ul style="list-style-type: none"> postavení rodiny ve společnosti typy rodiny význam rolí v životě manželství rodinné vazby funkce rodiny náhradní rod. péče první pomoc <ul style="list-style-type: none"> zástava dýchání zástava činnosti srdce a krevního oběhu prudké krvácení 	<p>D – pojem domov z historického hlediska Vz - domov rodina, vztahy mezi lidmi Čj – příběhy, pohádky, dobro a zlo</p>	<p>OSV – OR – SaST – já jako zdroj informací o sobě OSV – OR – SaST – druzí jako zdroj informací o mně MKV – LV – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci MKV – LV – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních \ • i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si vhodné metody učení • dělá si poznámky, které mu usnadní učení • zkouší různé způsoby učení • volí vhodný učební styl s ohledem na svou osobnost 	<ul style="list-style-type: none"> • život ve škole <ul style="list-style-type: none"> ○ naše škola <ul style="list-style-type: none"> ▪ život ve škole ▪ práva a povinnosti žáků ▪ význam a činnost žákovské samosprávy ▪ společná pravidla a normy ▪ vklad vzdělání pro život 		<p>MKV – KD – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)</p> <p>MKV – KD – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika</p> <p>MKV – LV – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci</p> <p>MKV – LV – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích</p> <p>MKV – LV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost</p> <p>MKV – LV – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)</p> <p>MKV – LV – lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
				VDO – OSaS – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole MKV – LV – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů)
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov • zajímá se o život v obci, navrhuje zlepšení jejího prostředí • vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány 	<ul style="list-style-type: none"> • naše obec, region, kraj <ul style="list-style-type: none"> ○ důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku ○ domov, vztah k obci 		ENV – E – kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 		<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika <ul style="list-style-type: none"> ○ státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ○ principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev ○ obecní zřízení ○ životní prostředí 		VDO – OSaS – formy participace žáků na životě místní komunity VDO – OSaS – spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti,

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
				schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) VDO – FPOvPZ – obec jako základní jednotka samosprávy státu
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a popíše státní symboly • popíše, kdy a jak se používají • vysvětlí, k čemu slouží • prokazuje úctu státním symbolům • respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků • uvede, čím v minulosti i současnosti přispěly české země světu v kultuře, vědě, umění, politice, sportu 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast <ul style="list-style-type: none"> ○ pojem vlasti a vlastenectví ○ zajímavá a památná místa ○ co nás proslavilo ○ významné osobnosti ○ odlišnost života v regionech • státní symboly <ul style="list-style-type: none"> ○ právní základy státu ○ znaky státu ○ typy a formy státu ○ státní občanství ČR ○ Ústava ČR ○ složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu 	<p>Čj – mateřský jazyk</p> <p>Zpp – vyhledávání informací</p>	<p>EGS – OEaS – naše vlast a Evropa</p> <p>EGS – OEaS – státní a evropské symboly</p> <p>ENV – LAaPZP – ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek</p> <p>VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku), úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
	<ul style="list-style-type: none"> popíše přírodní a kulturní zajímavosti své obce, uvede příklad památek hlavního města Prahy má vlastenecké citění svými slovy vyjádří, na co mohou být občané ČR hrdí, čím je naše země výjimečná 	<ul style="list-style-type: none"> z historie českého státu <ul style="list-style-type: none"> od pravěku po 20. století významné osobnosti prezidenti Praha 	<p>Čj – pověsti o založení hlavního města, pověsti z Prahy</p> <p>Čj – pověsti o vzniku a historii státu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv 		<ul style="list-style-type: none"> lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, šikana, diskriminace <ul style="list-style-type: none"> podobnost a odlišnost lidí práva a povinnosti konflikt a jeho řešení 		<p>VDO – OOSaS – principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)</p> <p>VDO – PDJFV – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</p> <p>OSV – SR – MV – péče o dobré vztahy</p> <p>OSV – SR – MV – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV – SR – MV – lidská práva jako regulativ vztahů</p> <p>OSV – SR – MV – vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák: a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Žák:			

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 		<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti 		<p>MEDV – TORC – IVMSaR – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce MEDV – TORC – IVMSaR – hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) MEDV – TORC – IVMSaR – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) MKV – LV – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) MKV – LV – předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
				MKV – LV – tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	<ul style="list-style-type: none"> projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění porovná různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, chování lidí) 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a kultura kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia umění krása kolem nás víra a náboženství pravidla slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> D – středověké umění Čj – lidová slovesnost 	<ul style="list-style-type: none"> EGS – EaSNZ – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu EGS – EaSNZ – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje 	<ul style="list-style-type: none"> uvede a popíše způsoby, jak se může jedinec podílet na ochraně životního prostředí •uvede příklady přírodních a kulturních zajímavostí ČR má vlastenecké cítění, zajímá se o osud země, chce přispět k jeho rozvoji – uvede možnosti, jak se podílet na životě ve společnosti, obci umí na příkladech uvést a charakterizovat nejzávažnější planetární problémy 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní a kulturní bohatství krásky naší země ochrana kulturního a přírodního bohatství zachraňme Zemi 		<ul style="list-style-type: none"> ENV – VCKP – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé) ENV – VCKP – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> chová se zodpovědně a hospodárně vůči veřejnému majetku vysvětlí, v čem je rozdíl mezi hmotným a nehmotným majetkem a doloží na příkladech uvede příklad osobního, rodinného, obecního, státního a podnikového majetku a příklady majetku soukromého a veřejného dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry splátkový prodej, leasing 		<p>OSV – SR – K – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků</p> <p>OSV – SR – K – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p>OSV – SR – K – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)</p> <p>MEDV – FaVMvS – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy</p> <p>MEDV – FaVMvS – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občana zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích v situacích ohrožení a obrany státu objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vysvětlí rozdíl mezi demokracií a autokracií objasní výhody života v demokratické společnosti rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam 		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie • uvede příklady jejich projevů odmítá je a navrhuje řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce mezi zeměmi Evropy • tolerance k národnostním menšinám • ochrana obyvatel za mimořádných událostí • mezinárodní spolupráce – významné mezinárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN 		
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 		<ul style="list-style-type: none"> • zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí • lidská práva – úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv • všeobecná deklarace lidských práv 		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • uvede pracovní úřady v místě bydliště • vyloží okolnosti a podmínky důležité pro volbu povolání • uvede okolnosti ovlivňující volbu • popíše zákl. způsoby získávání profesních informací 	<ul style="list-style-type: none"> • volba povolání 	Pč – volba povolání	

Oblast:	Předmět:		Ročník:	Hodinová dotace:
Člověk a společnost	Občanská výchova		8.	1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje popíše rozdíl mezi zdravým sebevědomím a sebevědomím nízkým a přehnaným uvede, co by mohlo přispět ke zdravému sebevědomí 	<ul style="list-style-type: none"> podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji učení, hemisféry a jejich funkce city, jejich druhy a vlastnosti vnitřní svět člověka – vnímání prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí 	<p>Aj, Vz, Pč, Př – životní cíle a plány</p>	<p>OSV –OR – SaSC – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV – OR – SaSC – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – OR – P – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV – OR – P – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích OSV – OR – P – dobrá organizace času OSV – OR – P – dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.) OSV – OR – P – hledání pomoci při potížích</p>

Oblast:	Předmět:		Ročník:	Hodinová dotace:
Člověk a společnost	Občanská výchova		8.	1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 		<ul style="list-style-type: none"> • člověk v sociálních vztazích <ul style="list-style-type: none"> ○ přiměřené ○ sama sebe ○ zvládání životních situací, stres ○ tělesné a duševní zdraví, relaxace 		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 		<ul style="list-style-type: none"> • peníze – funkce a podoby peněz, formy placení • dělba práce, specializace, technický rozvoj • výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost • sjednávání nákupů • principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání 		<p>MEDV – TORC – IVMSaR – identifikace zjednodušených sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)</p>

Oblast:	Předmět:		Ročník:	Hodinová dotace:
Člověk a společnost	Občanská výchova		8.	1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> právo a morálka systém práva právní základy státu – státní občanství ČR, Ústava ČR právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů protiprávní jednání – trestní postizitelnost druhy státní moci 	<p>VDO – PDJFV – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie</p> <p>VDO – PDJFV – principy demokracie</p> <p>VDO – PDJFV – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)</p> <p>VDO – PDJFV – význam Ústavy jako základního zákona země</p> <p>VDO – PDJFV – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</p>	

Oblast:	Předmět:		Ročník:	Hodinová dotace:
Člověk a společnost	Občanská výchova		8.	1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu				
<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 		<ul style="list-style-type: none"> evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR 		EGS – JE – instituce Evropské unie a jejich fungování
	<ul style="list-style-type: none"> uvede pracovní úřady v místě bydliště vyloží okolnosti a podmínky důležité pro volbu povolání uvede okolnosti ovlivňující volbu využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání 	<ul style="list-style-type: none"> volba povolání – zaměstnání – pracovní příležitosti obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů volba profesní orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	<p>Pě – Svět práce</p> <p>Aj, Nj – zájmy, koníčky</p>	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci • uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace vlastní osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • volba povolání <ul style="list-style-type: none"> ○ možnosti vzdělávání – náplň učebnic a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby ○ podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání ○ studijní a jiné předpoklady ○ profesní a personální poradenství ○ pracovní právo 	<p>Pč – svět práce Aj, Nj – životní cíle</p>	<p>OSV – SR – KaK – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) OSV – SR – KaK – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) OSV – SR – KaK – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatnění 		<ul style="list-style-type: none"> občan <ul style="list-style-type: none"> obce, státu, Evropské unie práva a povinnosti občana průkazy totožnosti postavení cizinců, imigrace 		VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věc rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 		<ul style="list-style-type: none"> občan a právo <ul style="list-style-type: none"> odvětví práva v ČR občanskoprávní vztahy vlastnictví základní práva spotřebitele protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 		VDO – FPOvPZ – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) VDO – FPOvPZ – obec jako základní jednotka samosprávy státu VDO – FPOvPZ – společenské organizace a hnutí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 		<ul style="list-style-type: none"> rodina a zákony <ul style="list-style-type: none"> rodina rodiče a děti 		OSV – OR – K – efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, 		<ul style="list-style-type: none"> rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnost, význam daní záchytná sociální síť peněžní ústavy právní subjekty podnikání banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost 	M – finanční gramotnost	VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<p>Žák:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory 		<ul style="list-style-type: none"> • projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení <ul style="list-style-type: none"> ○ populační exploze ○ humanitární pomoc ○ evropská integrace ○ mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace ○ ohrožené životní prostředí 		<p>EGS – EaSNZ – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p> <p>EGS – EaSNZ – naši sousedé v Evropě</p> <p>EGS – OEaS – naše vlast a Evropa</p> <p>EGS – OEaS – evropské krajiny</p> <p>EGS – OEaS – Evropa a svět</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 				EGS – OEaS – mezinárodní setkávání EGS – OEaS – státní a evropské symboly EGS – OEaS – Den Evropy EGS – OEaS – život Evropanů a styl života v evropských rodinách EGS – OEaS – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů EGS – JE – kořeny a zdroje evropské civilizace EGS – JE – klíčové mezníky evropské historie EGS – JE – čtyři svobody a jejich dopad na život jedince EGS – JE – co Evropu spojuje a co ji rozděluje
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 		<ul style="list-style-type: none"> • životní perspektivy – plány a cíle 		OSV – OR – SaST – co o sobě vím a co ne OSV – OR – SaST – moje učení